

EDIKỌŃ JESUS KE ETO

Matthew 27:27-56

QYQHỌ UKPEP-ŃKPỌ 64

Eke Ikọ Owo

IKỌ IBUOT: “Kpukpru nnyin idiyo nte erọŋ: kpukpru nnyin ikabare iduk ke usuŋ nnyin; ndien Jehovah ada idiok ido nnyin kpukpru odori enye ke idem” (Isaiah 53:6).

I Enam Christ Ẹkpọ Esuene

- 1 Mme andikara esin Jesus ọfọŋ ke ido nsahi, Matthew 27:27, 28; Luke 23:11; John 19:1, 2
- 2 Mmọ ndien eyara Enye anyanya nsahi, Matthew 27:29; Luke 22:63
- 3 Jesus ama ọbọ ọkpọsọŋ ndutuhọ, Matthew 27:30, 31; Isaiah 53:3-5; 50:6; Mme Hebrew 2:10
- 4 Mkpa-mba Christ ama anam eyire Simon owo Cyrene ndibom krọs Esie, Matthew 27:32; Luke 23:26; Mark 15:21
- 5 Ema eda Enye eka ke ebiet ńkpọkpọrọ, Matthew 27:33, 34; John 19:17

II Jesus Ke Krọs

1. Ebọ mme edisine-ńkpọ Esie nte Ikọ Abasi ọdọhọde, Matthew 27:35, 36; Psalm 22:18; John 19:23, 24
2. Pilate ama enyene se ewetde adian ke ibuot Krọs Jesus, Matthew 27:37, 38; Mark 15:26; Luke 23:38; John 19:19
3. Mme owo ema esuŋi Eyen Abasi, Matthew 27:39-44; Mark 15:29-32; Isaiah 53:12
4. Ekim unana idorenyin ada itie, Jesus etiŋ ikọ ke Krọs, Matthew 27:45-49; Psalm 69:21; Mark 15:33-36
5. Enye etiŋ akpatre ikọ onyũ akpa, Matthew 27:50; Mark 15:37; Luke 23:46; John 19:30

III Mme Utibe-Ẹkpọ Etiene Mkpa Christ

6. Ikpehe Itie-ukpono Abasi ama asiaha, Matthew 27:51; Mark 15:38
7. Unyek-isọŋ ama ada itie, Matthew 27:51
8. Ediwak udi ndisana ikọt Abasi ema ekubọre, Matthew 27:52, 53
9. Owo centurion ama etiŋ ańwa-ańwa ikọ-ntiense, Matthew 27:54; Mark 15:39; Luke 23:47, 48
10. Mme iban emi emade Enye etiene Jesus, Matthew 27:55, 56; Mark 15:40, 41; Luke 23:49.

SE EKPEPDE EBAŃA

Usio-Isop

Etim ekpep ukpep-ńkpọ usio-isop enyũ esọŋọ ye Ikọ Abasi. Ke Isaiah 53:5-7; Matthew 20:28; John 1:29; 1 John 1:7; 2:2; ye ediwak itie efen ke Ikọ Abasi, se ibañade edikpa ke ibuot owo eńwen ye usio-isop edi se etim enamde ańwańa nte edeme ekemedede nditiŋ. Edi akpanikọ ke mkpa Eyen Abasi ke Krọs Calvary idighe ńkpọ efen ke ebiede usio-isop eke enode ke abańa idiok-ńkpọ ubon owo; edi edikpa ke ibuot owo ye usio-isop otim anam ufọŋ ye owo ke ini adianade ye ọyọhọ edikabare-esit ye edikpọŋ idiok-ńkpọ ofuri-ofuri. Eyen Abasi okokut ukut idighe man nnyin iyire ke idiok-ńkpọ, edi man nnyin ikam idu uwem unana idiok-ńkpọ (Nwede Mbon Rome 6:1, 2, 6). Ufọŋ utọ edisio isop idiok-ńkpọ oro edi se enyimedede (Ezekiel 18:4; Nwede Mbon Rome 5:12), ndien ke esiode oro efep, mkpa ke spirit enyene ndida itie. “Christ ama akpa abańa mme idiok-ńkpọ nnyin, nte asańade ekekem se Nwede Abasi ọdọhọde” (1 Nwede Corinth 15:3).

Enam Christ Ẹkpọ Esuene

Mme owo ema enam Christ ata ńkpọ esuene, nsahi ye but mbemiso ekọŋ Enye ke Krọs, edi Enye ama okut ukut onyũ obiom kpukpru ke ntak nnyin. Enye ama oduk ke ediomu ye Ete man akabare edi etie-ubiọŋ ye andikpa ke ibuot mme andidue, edinen owo ke ibuot mmọ emi minenke. Man okut ukut ọsuŋọ ke mkpa, Enye ekenyene ndimana nto ńwan (Nwede Mbon Galatia 4:4), okonyuŋ “akabare edi obukidem onyũ oduŋ ye nnyin” (John 1:14), ndien ke ekerede abańa ubon owo, ikasiakke usuŋ edisio isop idiok-ńkpọ owo ikpọŋ, edi ọkọrọ ye edinam-asana ye erikọk-udọŋ.

Jesus Ke Krọs

Ke ufọt ọkpọsọŋ ukọbọ ye ndik emi inua mikemeke nditiŋ, Enye okosuk oyoyom mmọ emi etakde tutu Enye ọkọkọŋọ ke Krọs “Jehovah ama enye ndinuak; esin enye ọdọŋọ: ukpọŋ esie ama osio isop idiok-ńkpọ” (Isaiah 53:10). Mkpa Christ ayarare edinen ikpe Abasi, man otodo “Imọ ke Idem Imọ idi edinen, inyũ inam ikpe etebe owo eke ọbuọtde idem ke Jesus” (Nwede Mbon Rome 3:26). Koro idiok-ńkpọ nnyin anamde nnyin idot mkpa ye nsinsi nsobo, edi oto ke mkpa Christ enam ikpe etebe nnyin. Ke 1 John 2:2; 4:10, ye Nwede Mbon Rome 3:25, nnyin ifiak ikut se isọŋode ite ke mkpa Jesus ekedi man osio isop idiok-ńkpọ. Ke usem Greek, ikọ emi edade etiŋ se idude ke ufań-ńwede iba emi edi “**hilasmos**,” eke akpatre ufań eken edi “**hilasterion**.” Edikabare akpatre ikọ emi edi ńkpọ-itie mbom. Mme ikọ iba emi eto ke ikọ edinam “**hilaskomai**” emi ọwọrọde “**ekpe-emem**” “**ndikpa ke ibuot owo efen**” me “**ndimen iyaresit owo emi eduede mfep**.” Mme ufań-ńwede emi ewutde Christ nte ekpe-emem etiŋ ebańa ukut ye mkpa Esie, nte usuŋ emi Abasi ekemedede ndiwut anam-idiok mbom me mfọŋ. Ke ntre, “ke eriduok iyip miduhe, eridahado inyũ iduhe” (Mme Hebrew 9:22). Inaha nte Eyen Abasi ọtọŋọ ntak edi ini kiet ke isua, nte akwa oku emi ekesidukde ke edisana ebiet ye iyip eke midighe esiemọ (Mme Hebrew 9:25), kpa

ntre nko Christ, ke ekewade Enye ini kiet ete obiom idiok-nkpọ ediwak owo edi ebe oduk “ke ata heaven, man Enye ada ke iso Abasi ke emi ke abañā nnyin” (Mme Hebrew 9:24).

Etim eyarare se ibañade erikok eke odude ke Iyip Ufak. Ke Numbers 21:8, 9, nnyin ikot nte Abasi eketemede Moses ete anam uruk-ikot okpoho, onyūñ emen okon ke enyon man eyen Israel eke uruk-ikot odomde, ke emenerede enyin ese enye ekpenyene erikok. Mbon emi ema ekpaña, kpa kpukpru mmọ emi ekesinde ndise uruk-ikot okpoho. Edinam emi ada onọ erinyaña ukpon ye erikok-udonọ nte enimde enọ nnyin ke Iyip Ufak. “Ndien kpa nte Moses ekemende uruk-ikot ke enyon ke desert, kpa nte ke ana edimen Eyen Owo ke enyon” (John 3:14).

Ekemenere Enye ke enyon ke abañā erinyaña ukpon nnyin, edinam-asana nnyin ye erikok-udonọ nnyin. Ke nnyin isede Christ, Enye emi okobiomde mme idiok-nkpọ nnyin ke Krọs, nnyin ibọ erikok eke otode Iyip Ufak. “Ndien unan Esie enam udonọ okure mbufo” (1 Peter 2:24) ọworo ete ke Jesus okobọ okposon ukut nte, emia Enye tutu iyip ọworo Enye ke edem, ndien edi kpa iyip emi okoduohode ada erikok osok nnyin. Ke ini nnyin iyomde uñwam, nnyin imekeme ndiwonore nse Calvary ke mbuotidem ndien Abasi eyekok ikpohidem nnyin.

Ke Mme Hebrew 13:12, nnyin ikot “Mmọdo Jesus nko akakpade ke edem inua-otop obio, man Enye anam mbio-obio esana ke Iyip Esiemọ.” Ediwak owo ekere ete ke edi erifen mme idiok-nkpọ ikpon edi nkukure se Jesus ekedepde ke Calvary. Nte ededi, Enye ama onọ ọyohọ erinyaña. Ata ọyohọ erinyaña esine kpukpru mme enomfon eke nnyin ibode otodonode ke ini emi Abasi esinde ubiom-ikpe ke esit nnyin, onyūñ adade nnyin osok Christ tutu ekem ini eke edimende nnyin idok man isobo ye Enye ke enyon. Edinam-asana edi se etim eyomde ke esit, ke akpanikọ “edi uduak Abasi” (1 Nwed Thessalonica 4:3). Uwem eke eyetde asana, ana nte edi udeme nnyin, midighe nte nnyin inyeneke idorenyin ndidu ye Obon. Nwed Mme Hebrew 12:14 etin onọ nnyin ete koro ke esiode oro efep, baba owo kiet idikwe Obon, mbak ke etinde ebaña ndidu ye Enye ke nsinsi. Oro edi ọyohọ erinyaña emi ekedepde ke krọs Calvary: utebe-ikpe ke mbuotidem; edinam-asana, ọyohọ utom mfon iba; ye erikok-udonọ ikpohidem.

Mme Utibe-Nkpọ Emi Eketienede Mkpa Christ

Abasi ama onọ nkpọ ntiense enwen ndiwut idaha Jesus nte Abasi ke ini mkpa Obon nnyin. Ikpehe Itie-Ukpono Abasi ama asiaha tonode ke enyon tutu osim ison, ndiwut nte ke usuñ ndibe nduk ke ata edisana ebiet ama eberede oto ke Iyip Jesus (Mme Hebrew 10:19, 20). Ediwak udi nti ikot Abasi ema ekubore. Owo centurion ke idemesie ikekemeke nditre nditin utibe ikọ-ntiense, “Ke akpanikọ emi ekedi Eyen Abasi.”

MME MBUME

1. Nte ekesine Jesus ididuot ewura ndikpono Enye?
2. Anie akañwam Jesus ndibiom krọs?
3. Nso ke ekewet edian ke ibuot Krọs Jesus ke ini Enye okokonode do?
4. Nte Enye osuk odude ke ubiak, nso ikedi edinam mme Jew?
5. Nso ke mme Jew ekeboro Pilate ke ini enye okoyomde ndisana Jesus nyak?
6. Siak mme utibe-nkpọ emi eketienede mkpa Eyen Abasi.
7. Nso ke centurion eketin?
8. Nso ke mkpa Jesus ke Krọs anam onọ fi?